

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Tid: Torsdag den 16 juni 2022 kl. 14.55-15.10**Plats:** Ordersalen, Ryttmästaren

Beslutande

Andreas Sjögren (S), ordförande
Dennis Larsson (S)
Joline Göttfert (M)
Mikael Thyni (M)
Mattias Nilsson (V)
Meta Tunell (L)
Lennart Frostesjö (MP)
Stefan Boström (C), ersättare för Maja Westling (C)
Jari Prosi (S), ersättare för Sandra Reinklou (S)
Dunia Kadhim (S), ersättare för Anna Bengtsson (S)
Åsa Bäckström (V), ersättare för Erik Danielsson (V)

Övriga deltagare Se sida 2.

Utses att justera Stefan Boström (C)

Sekreterare
..... § 71
Ulla Aronsson

Ordförande
.....
Andreas Sjögren

Justerande
.....
Stefan Boström

BEVIS

Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag

Organ Miljö- och hälsoskyddsnämnden
Sammanträdesdatum 2022-06-16
Anslaget har satts upp 2022-06-21
Anslaget tas ner 2022-07-13
Förvaringsplats: Umeå kommun/Miljö- och hälsoskydd

Underskrift
.....
Ulla Aronsson

Övriga deltagare

Ej tjänstgörande ersättare

Sofie Dahlkvist (MP)

Tjänstepersoner

Fredrik Hedlund, miljö- och hälsoskyddschef

Ulla Aronsson, nämndsekreterare

Tomas Karlsson, miljöinspektör

Petra Thilman, chef Livsmedel och serveringstillstånd

§ 71

Ärendenr: 2022-2369

Yttrande över remiss från Livsmedelsverket – Fördjupad konsekvensanalys för ny riskklassningsmodell (Dnr 2020/01137)**Beslut**

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att avge yttrande enligt nedan.

Vidare beslutar miljö- och hälsoskyddsnämnden om omedelbar justering av paragrafen.

YttrandeRiktvärden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ställer sig positiva till att Livsmedelsverket har tagit fram schabloniserade riktvärden för genomsnittlig kontrolltid. Detta efterfrågades av miljö- och hälsoskyddsnämnden vid föregående remissrunda avseende den nya riskklassningsmodellen. Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser att de framtagna riktvärdena kan leda till en ökad likvärdighet med mindre variationer inom livsmedelskontrollen runt om i Sverige. Dessa riktvärden kan även underlätta för kommuner vid planering och budgetering. På samma sätt kan dessa riktvärden vara behjälpliga för livsmedelsföretagare vid planering och budgetering. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har dock farhågor om att livsmedelsföretagare ska uppfatta dessa riktvärden som definitioner och att avsteg från dessa riktvärden i sådana fall kan komma att uppfattas som felaktigheter. Det är därför viktigt att även framöver fortsätta att benämna denna schabloniserade genomsnittliga kontrolltid som just riktvärde.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedömer Livsmedelsverkets framtagna förslag gällande riktvärden för kontrolltid för respektive anläggning som rimlig. Vidare ser miljö- och hälsoskyddsnämnden det som positivt att avsteg från dessa riktvärden tillåts med en bra motivering.

Justerade beräkningstabeller

Livsmedelsverket har, efter sin fördjupade konsekvensanalys, justerat beräkningen av kontrollfrekvens i sista led för att ge något mer kontroll jämfört med det tidigare förslaget. Miljö- och hälsoskyddsnämnden ställer sig positiva till att verksamheter i sista led erhållit mer kontroll jämfört med tidigare förslag. Dock anser miljö- och hälsoskyddsnämnden att kontrollen inte borde minskas jämfört med nuvarande modell och att kontroller av verksamheter i sista led generellt sett kommer att ske med för gles frekvens enligt förslaget.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedömer Livsmedelsverkets framtagna relation mellan årsarbetskrafter och antalet producerade portioner för verksamheter placerade i sista led som rimlig.

Fördjupad konsekvensanalys

Enligt Livsmedelsverkets fördjupade konsekvensanalys kommer den nya modellen inte innebära en minskad kontrollfrekvens för den totala nationella livsmedelskontrollen. Det blir uppskattningsvis ca 13 procents minskning av antalet planerade kontroller i sista led, men ett ökat antal kontroller i de tidigare leden i livsmedelskedjan. För Umeå kommun, som har merparten av sina livsmedelsverksamheter, i sista led kommer minskningen i procent avseende kontrolltimmar att bli stor. Miljö- och hälsoskyddsnämnden räknar med att tappa en årsarbetskraft inom livsmedelskontrollen.

Livsmedelverket menar att den nya modellen ska ge förutsättningar för att den offentliga kontrollen genomförs regelbundet och med lämplig riskbaserad frekvens, och styra kontrollen dit den har störst effekt. Vidare menar Livsmedelverket att antalet kontroller bör anpassas efter vilken verksamhet det handlar om och att detta innebär en förskjutning av kontrollresurser från sista led till tidigare led. Miljö- och hälsoskyddsnämnden vidhåller sin ståndpunkt angiven i tidigare remissyttrande, att de avvikelser som vanligen noteras i sista led (rengöring, personalhygien, skadedjur, underhåll, hantering av allergener m.m.) inte kommer att avhjälpas med stärkt kontroll i tidigare led. Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser därför att den stora minskningen av kontrollen i sista led inte kan motiveras av att den förstärks i tidigare led och invänder mot påståendet att den nya riskklassningsmodellen är utformad så att varje led får den kontroll som behövs.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden saknar en statistisk jämförelse mellan verksamheter i tidigare led och i sista led avseende var de flesta avvikelser noteras. Enligt Livsmedelsverket så är 84% av alla anläggningar placerade i sista led och rimligen borde merparten av alla avvikelser noteras där. Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser att dessa siffror borde tas med i en konsekvensanalys.

Livsmedelsverket skriver att vissa verksamheter får en omotiverat hög kontrolltid i förhållande till de risker som finns i verksamheten och att orimligt mycket tid läggs på förarbete och efterarbete i samband med kontroll. Miljö- och hälsoskyddsnämnden motsätter sig påståendet att orimligt mycket tid läggs på för- och efterarbete och ifrågasätter vart Livsmedelsverket har inhämtat dessa uppgifter ifrån. Om det inte finns faktiska uppgifter som styrker detta ser miljö- och hälsoskyddsnämnden denna skrivning som ett felaktigt antagande från Livsmedelsverkets sida.

Livsmedelsverket beskriver utförligt hur verksamheter med god efterlevnad av lagstiftningen kan få reducerad kontrollfrekvens, vilket miljö- och hälsoskyddsnämnden ser som positivt. Miljö- och hälsoskyddsnämnden ställer sig dock frågande till hur verksamheter som inte visar god efterlevnad av lagstiftningen ska hanteras. Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser att det borde vara möjligt att öka kontrollfrekvensen

vid återkommande bristande efterlevnad. En motsvarighet till dagens C-klass vore önskvärt då det finns ett flertal verksamheter som återkommande brister i sin efterlevnad och som har behov av kontroller med tät frekvens. På sida 65 skriver Livsmedelsverket "Ett annat förändrat arbetssätt skulle kunna vara att de kontrollmyndigheter som rutinmässigt gör uppföljande kontroller i samband med planerade kontroller i stället sprider ut uppföljningarna mellan de planerade kontrolltillfällena". Miljö- och hälsoskyddsnämnden vill att detta resonemang förtydligas och utvecklas då det är oklart vad som avses med att sprida ut kontroller.

Det är positivt att Livsmedelsverket kommer att vägleda kring vad som ska kontrolleras för respektive aktivitet och produktgrupp i den nya modellen. Detta kan göra kontrollen i Sverige mer enhetlig och förutsättningarna för en effektiv kontroll blir större.

Livsmedelsverket uppskattar tidsåtgången för omklassning per anläggning till 30 minuter, samt att detta inkluderar viss marginal. Miljö- och hälsoskyddsnämnden ser detta som orimligt och kommer själva att avsätta 60 minuter. Vidare kommer 30 minuter att avsättas för översyn vid ändrade förutsättningar vid ett senare tillfälle.

Ärendebeskrivning

Umeå kommun är remissinstans för Livsmedelsverkets fördjupade konsekvensanalys angående ny modell för fastställande av kontrollfrekvens för regelbunden riskbaserad offentlig kontroll.

Remissen innefattar fördjupad konsekvensanalys, riktvärden för kontrolltid samt justerade beräkningstabeller för beräkning av riskklass och kontrollfrekvenser i ny modell för fastställande av kontrollfrekvens för regelbunden riskbaserad offentlig kontroll.

Livsmedelsverket fick i 2017 års regleringsbrev ett uppdrag av regeringen att göra en översyn av den nuvarande riskklassningsmodellen och vid behov justera den. En ny modell har därefter tagits fram och är tänkt att användas som ett verktyg för att stödja kontrollmyndigheternas planering av kontroll samt verka för en likriktad riskklassning och kontroll i hela landet.

Modellen gick ut på extern remiss hösten 2021, Umeå kommun var även då remissinstans. Miljö- och hälsoskyddsnämnden fattade beslut om att yttra sig i ärende 2021-4599, beslutsnummer § 123 i sammanträdesprotokoll. Med anledning av inkomna remissvar från föregående remissrunda har Livsmedelsverket tagit fram en fördjupad konsekvensanalys, justerat beräkningstabeller samt tagit fram förslag på riktvärden för kontrolltid.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse med förslag till beslut
Remiss från Livsmedelsverket, inkl bilagor

Beredningsansvariga

Jenny Söderholm
Petra Thilman
Tomas Karlsson

Beslutet ska skickas till

livsmedelsverket@slv.se
ksdiarium@umea.se

